

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Departementet

Den 4. december 2018
MFVM 733

GRUNDNØTAT TIL EUROPAUDVALGET

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid (CTO) til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komité sag). Forslaget giver den tyske virksomhed Gerhardt Kunststofftechnik og 11 medansøgere fra Tyskland, Spanien, Slovakiet og Tjekkiet tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet i en periode på 12 år fra "solnedgangsdatoen" den 21. september 2017. Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 11.-12. december 2018. Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke direkte at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke umiddelbart findes alternativer. Kemikalieagenturets videnskabelige komitéer har vurderet, at de foreslåede risikohåndteringsforanstaltninger begrænser risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet. Det konstateres, at forslaget indebærer en relativt høj risiko for især arbejdstagerne, at der kan stilles spørgsmålstejn ved væsentligheden for bilers funktion af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plastdele, og at der omvendt tilsyneladende ikke er egnede alternativer tilgængelige for ansøgeren på nuværende tidspunkt. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man dog lægger afgørende vægt på, at reviewperioden forkortes til maksimalt 7 år, således at egnede alternativer kan tages i brug hurtigere, såfremt de bliver tilgængelige, og at risikoen for arbejdstagere reduceres væsentligt. Det skal ses i lyset af, at man er ved at undersøge risikoen for kræft ved udsættelse for chrom (VI) i Danmark, den relativt høje risiko ved anvendelsen, anvendelsens karakter, og selvom egnede alternativer ikke er umiddelbart tilgængelige for ansøgeren på nuværende tidspunkt. Regeringen finder endvidere, at risikoen for den generelle befolkning via miljøet bør reduceres. Regeringen kan på den baggrund ikke støtte forslaget i sin nuværende form.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plast i bilindustrien i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH).

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er nu erstattet af undersøgelsesproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller at forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 11.-12. december 2018.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter allerede ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten. Her starter en del virksomheder arbejdet med at skifte til bedre alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (dvs. den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra den tyske virksomhed Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fra Tyskland, Spanien, Tjekkiet og Slovakiet om fortsat anvendelse af op til 560 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til forkromning af plast i bilindustrien.

Gerhardi Kunststofftechnik og 11 medansøgere fremsendte den 22. februar 2016 ansøgning om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 13. marts 2017 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse samt gennemførelse af målinger af arbejdstageres udsættelse for stoffet. Samtidigt foreslår RAC at resultaterne fra monitoringsprogrammet skal anvendes til at validere eksponeringsscenerier i virksomhedernes kemikaliesikkerhedsrapport, samt til at gennemgå risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold. Herudover skal risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre, at de er i overensstemmelse med princippet om kontrolhierarkiet, med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter. Endvidere skal alle virksomheder vurdere brugen af damp hæmmere og om det vil være passende at anvende åndedrætsværn.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet.

På grundlag af analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, anbefaler Kommissionen, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på 12 år fra solnedgangsdatoen frem til den 21. september 2029 for de beskrevne anvendelser under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Derudover er det en forudsætning for godkendelsen, at ansøgeren gennemfører overvågning af arbejdstagernes udsættelse for stoffet. Kommissionen har fortolket RACs udtalelse således, at alle de opstillede krav relaterer til aktiviteter, der skal ligge i forlængelse af monitoringsprogrammet, således at resultaterne fra monitoringsprogrammet skal anvendes til:

- at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre at de er passende og effektive med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter. Endvidere skal alle virksomheder vurdere brugen af damp hæmmere og om det vil være passende at anvende åndedrætsværn,
- at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold gennemgås med henblik på at sikre at de er i overensstemmelse med princippet om kontrolhierarkiet,
- at validere eksponeringsscenerier i virksomhedernes kemikaliesikkerhedsrapport.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke direkte at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

LO og FTF kan ikke støtte forslaget om fortsat anvendelse af chromtrioxid og anbefaler, at Danmark stemmer imod forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemsstater, som vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø. I det konkrete tilfælde er der tale om forkromning af plast til dekorative formål på udvendige og indvendige dele af biler. Regeringen har noteret sig, at der under SEAC's behandling af sagen blev rejst tvivl om, hvorvidt det er korrekt, at der ikke er egnede alternativer. SEAC har dog konkluderet, at egnede alternativer ikke er tilgængelige for ansøgeren på solnedgangsdagen.

Udgangspunktet i forslaget til gennemførelsesretsakt er, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder dog, at risici for arbejdstagere i overensstemmelse med kemisk agens direktivet (98/24/EF) og kræftdirektivet (2004/37/EF) skal nedsættes, fjernes eller reduceres til et minimum, således at unødigt påvirkning undgås. Regeringen finder derfor, at godkendelsen bør pålægge virksomhederne at nedsætte risikoen for arbejdstagerne og herunder:

- gennemgå risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold med henblik på at sikre at de er i overensstemmelse med princippet om kontrolhierarkiet,
- gennemgå risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold med særlig fokus på effektivitet og vedligehold af lokal udsugning og opdeling af aktiviteter,
- vurdere brugen af damp hæmmere og
- vurdere om det vil være passende at anvende åndedrætsværn.

Selvom udledning til miljøet reguleres af de lokale miljømyndigheder, som derfor har mulighed for at stille skrappe krav lokalt, bør der arbejdes for skærpede krav med henblik på yderligere beskyttelse af den generelle befolkning. Det konstateres, at forslaget indebærer en relativt høj risiko for især arbejdstagerne, at der kan stilles spørgsmålstegn ved væsentligheden for bilers funktion af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plastdele, og at der omvendt tilsyneladende ikke er egnede alternativer tilgængelige for ansøgeren på nuværende tidspunkt.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet man dog lægger afgørende vægt på, at reviewperioden forkortes til maksimalt 7 år, således at egnede alternativer kan tages i brug hurtigere, såfremt de bliver tilgængelige, og at risikoen for arbejdstagere reduceres væsentligt. Det skal ses i lyset af, at man er ved at undersøge risikoen for kræft ved udsættelse for chrom (VI) i Danmark, den relativt høje risiko ved anvendelsen, anvendelsens karakter, og selvom egnede alternativer ikke er umiddelbart tilgængelige for ansøgeren på nuværende tidspunkt. Regeringen finder endvidere, at risikoen for den generelle befolkning via miljøet bør reduceres. Regeringen kan på den baggrund ikke støtte forslaget i sin nuværende form.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.